

'TIMBAR NA LIBAR' ŽELJKA ERCEGA:

Roman koji biste istovremeno zaboravili i još jednom pročitali

Boris Škifić, *Pisma iz Vinogradske*, Hena.com, 2022.

O AUTORU: Boris Škifić rođen je 1957. na otoku Zverincu. Završio je Filozofski fakultet u Zadru. Priče, drame i pjesme objavljivao je u časopisu Matice hrvatske Zadarska smotra i časopisu Fantom slobode. Dosad su mu izašle zbirke priča *Adios amigos* (2013), *Let leptira* (2008) i roman *Priča o četiri čempresa* (2003). Živi u Splitu i radi kao gimnazijski profesor hrvatskog jezika.

IZ SADRŽAJA: Zagrebačkog studenta je dijagnoza preko noći odvojila od zagrebačkih ulica i studentskog života, i pretvorila u bolničkog starosjedioca, nakon brojnih operacija, lijekova i katetera, boli i trenutaka nade. Iza zamagljenih bolničkih prozora, koji vrlo temeljito dijele svijet na onaj vani i onaj unutra, događa se život u svoj svojoj punini, barem dok ne dođe smrt ili dežurna sestra.

OSVRT: Nepušač sam, ali da nisam, vjerojatno bih nakon čitanja ovog romana zapalio tri cigarete istovremeno i filmski se zagledao u daljinu. Ne sumnjam da bi Škifić to pretvorio u poetsku priču o životu i smrti u kojoj bi glavni lik imao jednaki omjer šansi da se baci kroz prozor ili mirno odšeta prema ručku za stolom. Stoga bi za ovakve romane trebalo uvesti oznake 'ne preporučuje se osobama u bolnicama ili pred odlazak na liječenje'. I sam sam bio višednevni 'prolaznik' kroz odjel urologije i ne znam kako bih reagirao da sam nosio 'Pisma iz Vinogradske' sa sobom.

U Škifićeve lirske opise sjećanja na otočki život ili zagrebačkih jesenjih i zimskih veduta se zaljubljujete na prvo čitanje i žalite zašto je čovjek počeo pisati tek sad. Brutalni i naturalistički opisi odjela, bolesničkih stanja, vrećica krvi i urina, katetera, loše bolničke hrane i prečestih umiranja vas, pak, tjeraju da se preispitate zašto, zaboga, čitate ovo djelo. Dinamika kojom stalno uvodi nove likove sa svojim pričama, te uvođenje vanjske stvarnosti u bolnicu vas tjera da nastavljate. Bolesnici, doktori, sestre, prostitutke, pekari, glumci, umjetnici, filozofi... Kroz njihove živote dotičemo društvenu stvarnost, puno puta uz duhovite i cinične opaske ili epizode, a često i u dijalektima jer bolesnici u Vinogradsku stižu odasvud.

Povremeno sam imao osjećaj da čitam desetak romana u jednom, ali ni jednom nisam mogao predvidjeti kraj jer je Škifa neumoljiv. Kod njega nada ne postoji, topi se iz stranice u stranicu, pa uz smrt samo eros stalan jest. Jer njegov glavni junak želi svaku ženu na vidiku, bolničku sestru,

policajku ili onu koja je došla u posjet. Ponekad sve ostane na želji, a ponekad se dogodi bljesak. Atmosfera me povremeno podsjećala na Berkovićev film 'Ljubavna pisma s predumišljajem'. Osim dinamike radnje, i sama forma mu je neukrotiva, puna kraćih i dužih poglavlja nakon kojih poželite stati i razmisliti. O brojnim kratkim filozofskim promišljanjima njegovih junaka. O društvu, nejednakosti, a najviše o ljudskoj egzistenciji ili razlikama u društvu. Dakako da su me uvjeti rješavanja problema glavnog lika, a i kraj ostavili bijesnog i bez riječi. Ni med cvetjem ni pravice.

OCJENA: I kako na kraju ocijeniti ovaj 'prvijenac', kažu, omiljenog gimnazijskog profesora hrvatskog jezika.

– Mihe, jesi li ti čula za nekog 'omiljenog splitskog gimnazijskog profesora'? Nekog Škifića?

– Škifu? Predavao je u mojoj školi. Ne meni.

– Napisao je roman, ne znam bih li ga ikome preporučio. Fantastično napisan, ali depresija je mala riječ.

– Ha, ha, ha, Škifa, legenda. A da mu vidiš tek drame koje je radio s ekipom. To su ti puste nagrade dolazile.

Volio bih da je meni predavao pa da mu se sad osvetim za neko 'nerazumijevanje'. Volio bih vam reći da izbjegavate ovu knjigu što duže možete, jer je brutalna i nesmiljena prema Životu, Smrt je kod njega kućni ljubimac.

Ne nosite je nikome u bolnicu, razderat će je.

Ne dajte je nikome tko se sprema na odjel, nećete mirno spavati. Pogotovo ne na urologiju.

No, ona je toliko dobro napisana da je poput mračnog predmeta želja. Istovremeno biste je željeli zaboraviti i još jednom pročitati.

Aplauz od pet zvjezdica.

<https://dalmatinskiportal.hr/zivot/-timbar-na-libar--zeljka-ercega--roman-kojeg-biste-istovremeno-zaboravili-i-jos-jednom-procitali/138246>

5.

Kamen, cvijet i amen:

<https://lamonabooks.com/velika-prica-o-malim-ljudima/>

Pisma iz Vinogradske:

<https://slobodnadalmacija.hr/kultura/knjizevnost/omiljeni-splitski-profesor-objavio-je-novi-roman-to-iskustvo-proganjalo-me-citav-zivot-ti-likovi-stalno-su-bili-pored-mene-morao-sam-ga-napisati-a-sada-zelim-samo-jedno-1195339>

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/boris-skific-hrvatski-suvremeni-pisci-masovno-pisu-o-svojim-obiteljima-do-najintimnijih-detalja-no-meni-je-to-bezvezno-i-degutantno-20230310>

<https://dalmatinskiportal.hr/zivot/-timbar-na-libar--zeljka-ercega--roman-kojeg-biste-istovremeno-zaboravili-i-jos-jednom-procitali/138246>

<https://slobodnadalmacija.hr/kultura/knjizevnost/bila-je-to-promocija-za-pamcenje-skific-nije-zvijezda-samo-medu-ucenicima-gdje-god-bio-i-sto-god-cinio-zivot-je-prekrasan-i-lijep-ako-si-ti-lijep-1204404>

<https://www.nacional.hr/boris-skific-uhljebarski-nacin-probijanja-do-uspjeha-kod-djece-dobio-je-etiketu-normalnog/>

<https://hena-com.hr/blog/knjige/razgovori-ugodni-boris-skific>

<https://www.vecernji.hr/kultura/sto-se-dogada-u-tijelu-i-psihi-tesko-obiljela-mladog-covjeka-1593443>

<https://www.jutarnji.hr/kultura/knjizevnost/pisac-bi-trebao-biti-poput-sjene-sto-si-vise-u-javnosti-to-je-tvoj-roman-manje-vazan-15215741>

<https://www.vecernji.hr/kultura/surovi-kapitalizam-covjeka-je-bacio-na-smetliste-danas-se-mora-u-svemu-biti-odlican-1608164>

6.

Glazba, nešto rokerski, po želji

Red Hot Chili Peppers, Under The Bridge

Pearl Jam, Just Breathe

Nirvana, Smells like teen spirit,

The Clash, Should I stay or should I go

G N' R, Paradise city ili Patience

a što se tiče filma, ako imate ulomak...

Fellinijev Amarcord ili

Il postino (Poštar) Radfordov